

γρατσώνω άμαρτ. γρατσώνω Πόντ.

Έκ τοῦ οὐσ. γ ρ ά τ σ ι.

Συλλαμβάνω διά τῶν ὀνύχων ὡς τὰ ὄρνεα ἔνθ' ἄν. β) Γ ρ α π ὶ ω 2, τὸ ὅπ. βλ., ἔνθ' ἄν.: Τὸ μωρὸν ἐγάρτσωσεν ἀπάνω μ' ἔς σὸ βυζίν.

γραφειάκι τό, λόγ. (σύνθηθ.)

Έκ τοῦ οὐσ. γ ρ α φ ε ῖ ο καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Τὸ μικρὸν γραφεῖον: "Ενα γραφειάκι εἶναι ἀπαραίτητο, τὸ τραπέζι εἶναι ἄβολο πιά 'Αθῆν. 'Η "Ελλη κάθησε ἔς τὸ γραφειάκι τῆς I. Δραγούμ., Σταμάτ., 60. Συνών. γ ρ α φ υ ο υ δ ά κ ι.

γραφεῖο τό, λόγ. κοιν.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γ ρ α φ ε ῖ ο ν.

1) "Επιπλόν, συνήθως εἰς σχῆμα τραπέζης, χρησιμοποιούμενον πρὸς γραφήν, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τοποθετοῦνται πάντα τὰ πρὸς τοῦτο χρήσιμα λόγ. κοιν.: Πᾶρε καινούριο γραφεῖο. Γραφεῖο δρύινο - καρυδένιο - μεταλλικό. Τὰ χαρτιά σου εἶναι πάνω ἔς τὸ γραφεῖο. Ἐέχασα τὰ κλειδιά μου πάνω ἔς τὸ γραφεῖο 'Αθῆν. β) Τὸ μετ' ἀπομυκτικοῦ χάρτου στήριγμα, τὸ τιθέμενον ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ χρησιμεῖον ἵνα στηρίξῃ ὁ γράφων ἐπ' αὐτοῦ τὸ φύλλον ἐπὶ τοῦ ὁποίου γράφει 'Αθῆν. (παλαιότ.): Γραφεῖο μονὸ (τὸ ἄνευ ἀνοίγματος), γραφεῖο διπλὸ (τὸ μετ' ἀνοίγματος). 2) Δωμάτιον ἢ οἶκημα ὅπου εὐρίσκεται ἡ πρὸς γραφήν τράπεζα, τόπος ἐντὸς τοῦ ὁποίου ἐργάζεται ὁ ἐπαγγελματίας, ἡ δημοσία ἢ ἰδιωτικὴ ὑπηρεσία, τῆς ὁποίας τὸ ἔργον διεξάγεται κυρίως διὰ τῆς γραφίδος λόγ. κοιν.: "Εχει τὸ γραφεῖο ἔς τὸ σπίτι. Γραφεῖο δικηγορικὸ - μεσιτικὸ - ὑπουργικὸ - ταξιδιωτικὸ - ταχυδρομικὸ - κοινοτικὸ - στρατολογικὸ - πολιτικὸ. "Ημουν ὡς τίς ἐφτά ἔς τὸ γραφεῖο. Πέρασα ἀπὸ τὸ γραφεῖο του καὶ δὲν τὸν βρῆκα. "Ενοίκιο - ἐξοδα γραφείου 'Αθῆν. β) Κατὰ πληθ., ἐπὶ ὑπηρεσιῶν ἐχουσῶν πλεῖονα γραφεῖα λόγ. κοιν.: Γραφεῖα ἐταιρείας - ἐφημεριδος 'Αθῆν.

'Η λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γραφεῖο καὶ ὡς τοπων. Πελοπν. (Λαγκάδ.)

γραφειουδάκι τό, 'Αθῆν.—Γ. Ψυχάρ., 'Αγν.², 55, 67.

Έκ τοῦ ἄμαρτ. οὐσ. γ ρ α φ ε ῖ ο ὕ δ ι καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Μικρὸν γραφεῖον ἔνθ' ἄν.: Ξανάπεςε μπρούμυτα ἔς τὴ δου-λιά, βασιλιάς ἔς τὸ γραφειουδάκι του Γ. Ψυχάρ., 'Αγν., 67.

γραφέλα ἡ, ἄμαρτ. γραφέδ-δα Καλαβρ.

Έκ τοῦ οὐσ. γ ρ α φ ῆ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έλα.

'Ολιγόλογος ἐπιστολή, γραμματάκι: Μοῦ ἦρτε μιὰ γραφέδ-δα Συνών. εἰς λ. γ ρ α φ ῖ τ σ α.

γραφέτο τό, Κεφαλλ.

Έκ τοῦ 'Ιταλ. *graffietto*=γραμμοχαράκτης.

'Εργαλεῖον διὰ τοῦ ὁποίου χαράσσονται ἐπὶ τῶν σανίδων γραμμάς.

γραφὴ ἡ, κοιν. καὶ Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Ροχούδ.) Πόντ. ('Ιμερ. Νικόπ. Οἶν. Σάντ. Συνών. Τραπ. Χαλδ.) γραθῆ Τσακων. γραφῆ Καλαβρ. (Βουν. Μπόβ. Χωρίο Ροχούδ.) γααφῆ Σαμοθρ. Πληθ. γραφά-

δες Ζάκ. Κρήτ. Κύθηρ. Κύπρ. Πελοπν. ('Αρκαδ. Μάν.) — I. Βενιζέλ., Παροιμ.², 172.60 γραφάδες Κύπρ. γραφέδε Καλαβρ. (Χωρίο Ροχούδ.) γραφάς τά, γραφάντας τά, Πόντ. ('Ιμερ. Νικόπ. Οἶν. Σάντ. Συνών. Τραπ. Χαλδ.)

Τὸ ἀρχ. οὐσ. γ ρ α φ ῆ.

1) 'Η διὰ γραμμάτων παράστασις ἐννοίας τινός, τὸ γράψιμον σύνθηθ. καὶ Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Ροχούδ.) Τσακων.: Ξέρει ἀνάγνωσι καὶ γραφῆ σύνθηθ. "Ηφαέ σε πιά κ' εὐτὴ ἡ γραφῆ Νάξ. ('Απύρανθ.) Δέν ἔχ' καλὴ γραφῆ τοῦ πιθὶ (δὲν κάμνει καλὰ γράμματα, δὲν ἔχει καλὸν γραφικὸν χαρακτήρα) Στερελλ. ('Αχυρ.) 'Εν ἐδ-δέρω ἄσ-δὲ γραφῆ (=δὲν ξέρω ἀπὸ γράψιμο) Καλαβρ. (Βουν.)

2) 'Η ἐπιστολὴ σύνθηθ. καὶ Καλαβρ. (Βουν. Γαλλικ. Μπόβ. Ροχούδ. Χωρίο Ροχούδ.) Πόντ. (Νικόπ. Οἶν.): Πολὺ γαιρὸ ἔχομε νὰ λάβωμε γραφῆ καὶ δὲν ἡξέρω εἶδα νὰ λέω Νάξ. ('Απύρανθ.) "Ελαβα μιὰ γραφῆ Κορσ. 'Ο γιόμ-μου μοῦ ἔστειλε μιὰν γραφῆ ἂν δῆχ-χώρα (=ὁ υἱός μου μοῦ ἔστειλε μιὰν ἐπιστολὴν ἀπὸ τὴν πόλιν) Χωρίο Ροχούδ. "Εχω νὰ κάμω μὲν γραφῆ τῆλ-λεδ-δᾶμ -μου (=πρέπει νὰ κάμω μιὰν ἐπιστολὴν τῆς ἀδελφῆς μου) Μπόβ. 'Εν ἡδ-δέρω, ἂ σ-σώνω γράσπει τὴν γραφῆν-ε (=δὲν ἡξέρω ἂν θὰ ἡμπορέσω νὰ γράψω τὸ γράμμα) Βουν. "Ο,τ' κὶ νὰ πῆς, δὲν ἔχ'ς δίκιον ἔχον ἰδῶ τ' γραφῆ σ' Στερελλ. ('Αχυρ.) || Φρ. Μαζώνει γραφάδες (ἐπὶ τοῦ ἐτοιμοθανάτου, ὅστις τρόπον τινὰ μαζεύει ἐπιστολάς ἀπὸ τοὺς ζῶντας συγγενεῖς νεκρῶν διὰ νὰ τὰς μεταφέρῃ εἰς ἐκείνους) Ζάκ. Κύθηρ. Πελοπν. (Μάν.) Μαζεύει γραφάδες (συνών. μετὴν προηγουμ.) Πελοπν. ('Αρκαδ.)—I. Βενιζέλ., ἔνθ' ἄν.: Γραφές ἀναμαζώνει (συνών. μετὴν προηγουμ.) Κρήτ. Μαζεύει γραφές (συνών. μετὴν προηγουμ.) Σύμ. Συνών. φρ. Μα ζ ε ὕ ε ι ὕ π ο γ ρ α φ ε ς. 'Σ τὸ κάτω - κάτω τῆς γραφῆς (ἐπὶ τέλους, ἐν συμπεράσματι, ἢ πρὸς δῆλωσιν ἀντιθέσεως) σύνθηθ. || "Ασμ.

'Αγαπημένο μου πονλλί, ἔλαβα τὴ γραφῆ σου, ἔς τὸ στήθος μου τὴν ἔβανα κ' εἶπα, καρδιά, δροσίσου Βιθυν.

Γραμματικέ μου γλήγορε καὶ κοσμοξακουσμένε, πιάσε καὶ γράψε μιὰ γραφῆ σὲ τρεῖς μεριές καημένη (ἐπὶ ἀπειλῆς ἢ ἀγγελίας δυσαρέστου) Πελοπν. (Οἶν.)

Θέλω νὰ κάμω μιὰ γραφῆ, τσῆ μάννας μου νὰ βέρω Δ. Κρήτ.

Κὶ οὐδ' ἔρχιτι κὶ οὐδὲ πατεῖ κὶ οὐδὲ γραφῆ μοῦ στέλνει Θράκ.

Μοῦ ἦρτανε γραφέ σ-σου μετὴν βόστα (βόστα=ταχυδρομεῖον) Καλαβρ. (Βουν.)

Λέτε πῶς θὲ νὰ δοῦ φανῆ | σὰν ἀναγνώσι τὴ γραφῆ; (ἐκ μοιρολ.) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) 'Η σημ. ἀρχ. Βλ. Θουκ. 1, 129 καὶ Βυζαντ. Βλ. 'Ερωτόκρ. Δ 788 «Θεράπιον ὁ Πολύδωρος παίρνει τὴν ὥρα κείνη | νὰ δῇ τοῦ φίλου του γραφῆ κὶ ὀλόχαρος ἐγίνη». Συνών. γ ρ ά μ μ α 5, γ ρ ά ψ ι μ ο, ἐ π ι σ τ ο λ ῆ, ρ α β α σ ά κ ι. 3) "Εγγραφον, διάγγελμα, γραπτὴ διαταγὴ 'Ιων. (Κρήν.) Κρήτ. Κύπρ.: "Ασμ.

"Εβγαλε καὶ προκήρυξες, ἔβγαλε καὶ γραφάδες, ἔς οὔλα δὰ Δωδεκάνησα δὲ θέλω βλῆ' ἀραγιᾶδες Κρήτ.

'Αποπὰν' ἀφ' τὴ Βλαχιά | κατεβαίνει ἕνας πασᾶς καὶ βαστᾶ πέντε γραφάδες | νὰ παντρεύονται οἱ γριάδες Κρήν. 'Η σημ. καὶ Βυζαντ. Βλ. Διήγησ. παιδιόφρ., στ. 69 (ἐκδ. Wagner, σ. 143) «Τοῦτό ἐστὶν τὸ μῆνυμαν λέοντος

βασιλέως | και τοῦτο λέγει ἡ γραφή ἢ πρὸς ὑμᾶς σταλεῖσα». Πβ. καὶ στ. 720. 4) Συμβόλαιον Σῦρ.: Τό 'καμε γραφή ἀπάνω του (διὰ συμβολαιογραφικῆς πράξεως τοῦ μετεβίβα-σε τὴν κυριότητα τοῦ κτήματος). 'Η λ. καὶ εἰς ἔγγραφον τοῦ ἔτους 1693 ἐκ Παξῶν δηλοῖ διαθήκην. Βλ. Γ. Πετροπ., Νοταρ. Πράξεις 175,5 «Οἱ γραφεὶς ὅπου εἶχα καμωμένες νὰ εἶναι καὶ νὰ στέκωνται πάντοτε, ἤγουν ἡ διαθήκη καὶ τὸ κωντίκελλον». 5) 'Η 'Αγία Γραφή, λόγ. καὶ δημ. Μακεδ. ('Επταχώρ.) Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Τραπ. Χαλδ. κ.ά.) : 'Αέτσ' λέγ'νε τὰ γραφάς. Πιστεύω τὰ γραφάντας Τραπ. || 'Ασμ.

Σ' αὐτὸ ἐδῶ τ' ἀρχοντικὸ τὸ μαρμαροχτισμένο παπῆς ἀφέντης κάθεται μετ' τὴν Γραφή 'ς τὸ χέρι

'Επταχώρ. 6) Τὸ πεπρωμένον, τὸ ὑπὸ τῆς μοίρας γεγραμμένον Πόντ. ('Ιμερ. Οἶν. Σάντ. Σινώπ. Τραπ. Χαλδ.): 'Η γραφή μου (τὸ πεπρωμένο μου, ἡ τύχη μου) Σινώπ. 'Η γραφή αέτσ' ἔτον νὰ σκοτοῦται Τραπ. κ.ά. "Ηντᾶν ἔν' γραφή 'ς τὸ κεφάλι σ' θὰ γίνεταί (οἰαδήποτε γραφή εἶναι εἰς τὸ κεφάλι σου θὰ γίνῃ ἀδύνατον νὰ ἀποφύγῃ τις τὸ πεπρωμένον) Σάντ. Συνών. γραμμα, γραμμένο, γραφτό, κισμέτι, μοῖρα, μοιραῖο, μοιρόγραφο, τυχερό, τύχη, ριζικό. 7) Τέχνη Πόντ. (Σινώπ.)

γραφιάρης ὁ, ἐνιαχ. γραφιάρ'ς Θράκ. ('Αδριανούπ. Αἶν.)—Λεξ. Μπριγκ Βλαστ. 350.

'Εκ τοῦ οὐσ. γραφιάς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρεης.

'Ο γραφεύς. Συνών. γραφιάς, ἔνθα καὶ συνών.

γραφιάς ὁ, κοιν. γραφέας Πελοπν. ('Αρκαδ.) Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.)—Λεξ. Βλάχ. Βάνγ. Πρω. Δημητρ. γραφκιάς Νάξ. ('Απύρανθ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γραφεύς. 'Ο τύπ. γραφτιάς κατ' ἐπίδρασιν τοῦ γραφτω. 'Εκ Κρητικῶν συμβολαίων ἐτῶν 1714, 1788 ἔχομεν καὶ τύπ. γραφέος. 'Ο τύπ. γραφέας καὶ Βυζαντ. Βλ. Τριβ., Ρε 367, καὶ εἰς Σομ.

Γραμματεὺς, γραφεὺς κοιν. καὶ Πόντ. (Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.): Γραφιάς εἶναι (ἐπὶ γραμματέως, ὑπαλλήλου κατωτέρου βαθμοῦ) κοιν.: Μᾶς παίρνουν οὐλα τὰ λεφτά μας οἱ γραφιάδες Πελοπν. (Τριφυλ.) Δὲν ἤρθεν ὁ γραφκιάς νὰ μοῦ γράφῃ τὸ γράμμα Νάξ. ('Απύρανθ.) || 'Ασμ.

Κὺρ Θόδωρε γραμματικέ, κὺρ Θόδωρε γραφέα,
νὰ εἶχες τὸν οὐρανὸν χαρτίν, τὴν θάλασσαν μελάνιν,
ἔγραφες κ' ἐπέγραφες τῆς ὀρφανῆς τὸν βίον

Κερασ. Συνών. γραμματικὸς, γραφιάρης, γραφιάτορας. β) 'Ο γινώσκων γράμματα Θήρ. Κύθν.

γραφιάτορας ὁ, ἐνιαχ. γραφιάτορας Πελοπν. (Τριφυλ.) 'Εκ τοῦ οὐσ. γραφιάς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άτορας.

Γραφιάς, τὸ ὅπ. βλ.

γραφίδα ἡ, λόγ. σύνθηθ. καὶ Πόντ. ('Ινέπ.)

'Εκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. γραφίς.

'Η πέννα γραφῆς.

γραφιδάκι τό, Θήρ.

'Υποκορ. τοῦ ἀμαρτ. οὐσ. γραφίδι.

'Η μικρὰ γραφή, ἡ ὀλιγόλογος ἐπιστολή. Συνών. γραμματάκι 3, γραφέλα, γραφίτσα, γραφούλα.

γραφικὸς ἐπίθ. λόγ. σύνθηθ. Οὐδ. οὐσ. γραφικὸν Πόντ. Πληθ. γραφ'κά Λέσβ.

Τὸ ἀρχ. γραφικός.

1) 'Ο ἀνήκων, ὁ ἔχων σχέσιν μετ' τὴν γραφὴν λόγ. σύνθηθ.: Γραφικὸς χαρακτηρᾶς (τὰ ἰδιαίτερα γνωρίσματα τῆς γραφῆς ἐκάστου). Γραφικὸν λάθος (σφάλμα κατὰ τὴν γραφὴν). Γραφικὴ ὕλη (τὰ πρὸς γραφὴν χρειώδη, δηλ. χάρτης, μελάνη κτλ.) Γραφικὴ ὑπηρεσία (ὑπηρεσία εἰς τὴν ὁποίαν ὁ ὑπάλληλος ἀσχολεῖται κυρίως μετ' τὸ γράψιμον). 2) Θελακτικὸς λόγ. σύνθηθ.: Γραφικὸς τόπος. Γραφικὴ βιλίτσα. Γραφικὸ μέρος - χωριό. 'Η σημ. καὶ ἀρχ. Βλ. Στράβ. 17.806 «οὐδὲν ἔχει [ὁ οἶκος] χαρίεν οὐδὲ γραφικόν». 3) Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐσ. α) Τὸ ρητὸν τῆς 'Αγίας Γραφῆς Πόντ. β) Κατὰ πληθ., τὰ ἔξοδα, ἥτοι αἱ διὰ τὴν ἀγορὰν γραφικῆς ὕλης δαπάναι ἢ ἡ ἀμοιβὴ διὰ γραφικὴν ἐργασίαν λόγ. σύνθηθ.: 'Επλήρωσα τὰ γραφικά. Μοῦ δίνει μόνο τὰ γραφικά. γ) 'Ο ἐπὶ τῶν ὀπωρῶν φόρος τῆς δεκάτης Λέσβ.

γραφίτης ὁ, λόγ. σύνθηθ.

'Εκ τοῦ Γαλλ. graphite = εἶδος κρυσταλλικοῦ ἄνθρακος.

'Ορυκτὸς ἄνθραξ, ὅστις κολλοποιούμενος χρησιμοποιεῖται εἰς τὰ χυτήρια.

γραφίτσα ἡ, Θράκ.—Λεξ. Κομ. Γαζ. (εἰς λ. ἐπιστόλιον) Μπριγκ.

'Εκ τοῦ οὐσ. γραφὴ καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίτσα. Μικρὰ ὀλιγόλογος ἐπιστολή ἐνθ' ἄν.: 'Ασμ.

"Ασπρα μου περιστέρια κι ἔμορφα πουλλιᾶ,
'ς τὸν τόπο ποὺ θὰ πᾶτε ἀπεδῶ νὰ 'ρθите,
νὰ γράφω μὲ γραφίτσα 'ς τὰ φτεροῦδιά σας

Θράκ. Συνών. γραμματάκι 3, γραφέλα, γραφιδάκι, γραφούλα.

γραφοκοπῶ Ρόδ. γραφοκοπάω Γ. Χατζιδ., 'Αθηνᾶ 22 (1914), 246.

'Εκ τοῦ ρ. γράφω καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -κοπῶ Γράφω συνεχῶς, ἀδιακόπως.

γραφομηχανή ἡ, λόγ. κοιν.

'Εκ τοῦ ρ. γράφω καὶ τοῦ οὐσ. μηχανή.

Μηχανὴ διὰ τῆς ὁποίας γράφομεν πιέζοντες πλῆκτρα συνδεόμενα πρὸς μεταλλικοὺς τύπους τῶν γραμμάτων τοῦ ἀλφαβήτου, τὰ ὁποῖα οὕτως ἀποτυπώνονται ἐπὶ τοῦ χάρτου λόγ. κοιν.: Ξέρει γραφομηχανή. "Εμαθε γραφομηχανὴ μετ' τὸ τυφλὸ σύστημα. "Εδωσα νὰ μοῦ γράφουν ἓνα γράμμα 'ς τὴν γραφομηχανή.

γραφούλα ἡ, Θράκ. (Αἶν.)—Κ. Τεφαρίκ., Λιανοτράγουδ., 176 γραφούδ-δα Καλαβρ. (Μπόβ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γραφὴ ὡς ὑποκορ.

Μικρὰ, ὀλιγόλογος ἐπιστολή ἐνθ' ἄν.: 'Ασμ.

Πέντε γραφοῦλες σοῦ 'στειλα, πουλλί μ', ἀπ' τὸ κρεββάτι Κ. Τεφαρίκ., Λιανοτράγουδ., 176.

γραφουλίζω Πόντ. ('Ιμερ. Κερασ. Σάντ. Τραπ. Χαλδ.) γραβουλίζω Πόντ. (Τραπ.) γραβουλίζω Πόντ. (Χαλδ.)

'Εκ τοῦ οὐσ. γραφούλα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ίζω.

1) 'Αμύσσω, ξέω διὰ τῶν δυνάμεων ἐνθ' ἄν. Συνών. γρα-

